

Ombudsmandens Børnekontor fokuserer på børn og unge i psykiatrien

I 2016 vil Ombudsmandens Børnekontor besøge en stor del af de børn og unge, som er indlagt på psykiatriske afdelinger. Temaet for årets tilsynsbesøg i Børnekontoret er nemlig psykiatriske døgnafdelinger, og et af de centrale spørgsmål er brugen af tvangsfiksering over for børn og unge.

8. februar 2016

”Tvangsfiksering er alvorligt og indgribende, og det gælder ikke mindst, når det anvendes over for børn og unge. Det er forudsat i psykiatriloven, at mindreårige som udgangspunkt ikke bør tvangsfikseres. Vi vil have fokus på, hvordan tvangsfiksering forebygges og nedbringes, og på, at procedurerne ved tvangsfiksering er overholdt”, siger kontorchef Bente Mundt fra Børnekontoret. Hun peger på en undersøgelse fra Børnerådet i 2014, der viser, hvor vigtigt det er for børnene og de unge, at tvang anvendes så sjældent som muligt.

Inddragelse og undervisning

Børnerådets undersøgelse peger også på betydningen af, at børn og unge på psykiatriske afdelinger i videst muligt omfang bliver inddraget i beslutninger. Under tilsynsbesøgene vil Børnekontoret derfor også fokusere på, i hvilket omfang og hvordan de indlagte børn og unge bliver inddraget og får medbestemmelse. Det vil i den forbindelse være centralt for Børnekontoret at få et nærmere indtryk af, hvordan den nye psykiatrilov fra 2015 virker i forhold til børn og unge.

Børnekontoret vil også have fokus på den undervisning, som børnene og de unge får under indlæggelsen.

Ombudsmandens tema for tilsynsbesøg på voksenområdet i 2016 er brugen af kropsvisitation og urinprøvetagning. Ved tilsynsbesøg på voksenpsykiatriske afdelinger vil bl.a. disse temaer blive taget op.

Tilsynsbesøgene gennemføres i samarbejde med Institut for Menneskeretigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, og ved afslutningen af tilsynsåret sammenfatter Børnekontoret de væsentligste resultater i en temarapport.

NYHED

Se Børnerådets undersøgelse

Se ombudsmandens temarapport om psykiatrien på voksenområdet

Flere oplysninger:

Kontorchef Bente Mundt, tlf. 33 13 25 12, om børneområdet.

Afdelingschef Morten Engberg, tlf. 33 13 25 12, om voksenområdet.

FAKTA

Fiksering

- En patient, der er indlagt på psykiatrisk afdeling, kan blive tvangsfikseret efter psykiatriloven. Tvangsfiksering må kun anvendes kortvarigt og i det omfang, det er nødvendigt for at afværge, at en patient
 1. udsætter sig selv eller andre for nærliggende fare for at lide skade på legeme eller helbred,
 2. forfølger eller på anden lignende måde groft forulemper medpatienter eller
 3. øver hærværk af ikke ubetydeligt omfang.

En patient kan tvangsfikseres i længere tid end nogle få timer, når hensynet til patientens eller andres liv, førlighed eller sikkerhed tilsiger dette.

- Det er forudsat i psykiatriloven, at et alvorligt indgreb som tvangsfiksering i udgangspunktet ikke bør anvendes over for mindreårige.

Inddragelse og medbestemmelse

- Patienten skal under hensyntagen til formålet med indlæggelsen og den enkeltes tilstand have mulighed for i videst muligt omfang selv at træffe beslutninger.
- Patienterne skal bl.a. inddrages, før det besluttes at udforme eller ændre den skriftlige husorden på afdelingen.
- Artikel 12 i FN's børnekonvention fastslår et barns ret til at blive hørt i alle forhold, der vedrører barnet.

Undervisning

- Det er kommunalbestyrelsens ansvar at indrette undervisningen på de sygehuse, som ligger i kommunen, og som modtager børn i alde-

NYHED

ren 6-18 år, medmindre der på anden måde sørges for børnenes undervisning. Sygehuset skal stille egnede lokaler til rådighed.

- Undervisningen tilrettelægges efter samråd med forældrene og eleven.

Ombudsmandens tilsynsbesøg

- Folketingets Ombudsmand foretager regelmæssige tilsynsbesøg bl.a. på steder, hvor mennesker er eller kan blive berøvet deres frihed. Tilsynsbesøgene sker dels som led i ombudsmandens almindelige tilsynsvirksomhed efter § 18 i ombudsmandsloven, dels i henhold til den valgfri protokol til FN-konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.
- Ombudsmandens arbejde efter protokollen udføres i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur. DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder bidrager i samarbejdet med særlig lægelig og menneskeretlig ekspertise.
- Ombudsmandens Børnekontor skal være med til at sikre og overvåge implementeringen af børns rettigheder efter FN's børnekonvention og skal påse, at rettigheder, der er fastsat i dansk lovgivning mv., overholdes. Børnekontoret har derfor bl.a. til opgave at foretage tilsynsbesøg på både offentlige institutioner, hvor børn opholder sig, og på private institutioner, som varetager opgaver umiddelbart i forhold til børn.